

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 20220111/003
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht : 11 januari 2022
Datum hoorzitting : 31 januari 2022
Datum beslissing : 14 maart 2022

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 11 januari 2022
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 26 januari 2022

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna te noemen klager, van 11 januari 2022. Verweerder, de heer A, psychiater, heeft op 26 januari 2022 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 31 januari 2022 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
verpleegkundig specialist
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *namens verweerder:* mevrouw B, waarnemend psychiater, en de heer C, arts-assistent
i.o.

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht. Naar aanleiding hiervan heeft de klachtencommissie de klachten van klager voor vier weken aangehouden om partijen de gelegenheid te geven met elkaar in gesprek te gaan en om afspraken met elkaar te maken. Op 7 maart 2022 heeft klager aan de klachtencommissie laten weten dat hij graag alsnog een uitspraak van de klachtencommissie wenst.

3. KLACHT

Klager klaagt over de verplichte opname van 4 januari 2022, de insluiting op de IC later op die avond, de inname van zijn telefoon enkele dagen later en de beperking in het computergebruik. Van dit alles zou klager tevens geen schriftelijke aanzegging hebben ontvangen. Tijdens de hoorzitting is geconstateerd dat klager de brieven wel heeft ontvangen, waarmee deze laatste klacht is komen te vervallen.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager heeft in het huis van zijn oma ruzie gehad met zijn oom waarbij hij door zijn oom tegen de grond is geduwd. Klager heeft zich hierbij verweerd waardoor er een worsteling ontstond. De familie van klager, waarmee klager nauwelijks contact heeft, heeft er vervolgens voor gezorgd dat hij op 4 januari 2022 werd opgenomen op de HIC, omdat zij vonden dat het slechter met klager ging. Klager is het niet eens met deze opname. De ruzie met zijn oom was niet zijn schuld maar de schuld van zijn oom. Klager is vervolgens op 4 januari 2022 in de avond ingesloten in de IC omdat de behandelaren van mening waren dat hij agressief was. Volgens klager viel dit reuze mee. Klager is vervolgens meerdere keren in de IC geplaatst. Om en nabij 9 januari 2022 is de telefoon van klager ingenomen omdat hij te veel zou bellen. Ook mocht hij niet meer op de computer. Klager is rapper en moet filmpjes kunnen maken om zo aan inkomsten te komen. Hij wil daarom de beschikking terugkrijgen hierover. Indien dit niet mogelijk is dan verzoekt klager de klachtencommissie een schadevergoeding toe te kennen van € 50,- per dag over een periode van 22 dagen, totaal € 1.100,-, vanwege gederfde inkomsten.

Verweerder stelt zich op het volgende standpunt. Klager is opgenomen omdat hij in de thuissituatie onaangepast aanwezig was. Klager gebruikte een aanzienlijke hoeveelheid cannabis en was agressief en dreigend naar familie. Hij heeft zijn oom aangevallen en vervolgens heeft hij op internet zijn vrienden opgeroepen om zijn oom tegen betaling in elkaar te slaan. Zijn oom durfde hierdoor niet meer naar zijn werk en heeft bij de politie aangifte gedaan van deze bedreigingen. Klager is toen opgenomen. Gedurende de avond waren er oplopende spanningen bij klager waarbij hij verbaal dreigend was richting zijn vader en vriend in een telefoongesprek met hen. Ook was hij verbaal en fysiek dreigend geweest naar verpleegkundigen op de afdeling (dingen gooien, slaande bewegingen). Omdat de algemene veiligheid voor personen en goederen hierdoor in het geding kwam, is besloten om klager in te sluiten. Voorts is besloten om het telefoon- en computergebruik van klager te beperken en uiteindelijk om de telefoon van klager in te nemen. Er waren met klager afspraken gemaakt over het gebruik van de telefoon en computer maar klager kwam deze afspraken niet na. Het contact met familie en vrienden wat hij door middel van telefoongesprekken had veroorzaakte bij klager veel stress en boosheid, wat zich vervolgens uitte in escalaties op de afdeling. Daarom heeft dit er uiteindelijk voor gezorgd dat zijn telefoon is ingenomen. Doordat klager en verweerder niet op één lijn liggen is het lastig om nieuwe afspraken hierover te maken.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz.

Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht te worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke, voorzien van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel. Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook specifiek voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook met klager besproken heeft. Klager heeft de schriftelijke en gemotiveerde besluiten ontvangen waarin de onderbouwingen van de beslissingen zijn weergegeven. Tevens is klager geïnformeerd over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de patiëntenvertrouwenspersoon te roepen. Er is derhalve voldaan aan de formele gronden die de Wet verplichte ggz stelt aan de toepassing van verplichte zorg.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

¹ Indien van toepassing

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissingen verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van beklagde is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel, zowel voor klager zelf als ook voor zijn omgeving. Klager gleed af in de thuissituatie; hij vervuilde zijn kamer, riep via sociaal media personen op om zijn oom in elkaar te slaan, maakte whatsappgroepen aan waar de deelnemers vervolgens boos over werden en heeft zijn oom aangevallen en naar de grond geslagen. Op de afdeling gedroeg klager zich vervolgens nog regelmatig agressief en klager hield zich niet aan de afspraken die met hem zijn gemaakt over het gebruik van zijn telefoon en de computer. Aan het vereiste van subsidiariteit is voldaan nu er geen minder bezwarende alternatieven waren waarmee klager gestabiliseerd kon worden. De verplichte zorg stond bovendien in verhouding tot de ernst van de situatie en er viel redelijkerwijs te verwachten dat de verplichte zorg effectief zou zijn. Tot slot was de veiligheid geborgd doordat de verplichte zorg werd toegepast op de afdeling, waar deskundig personeel beschikbaar is die de effecten van de verplichte zorg kunnen monitoren.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klachten van klager ongegrond. Het verzoek tot schadevergoeding wordt afgewezen.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.